

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2008.

§ 1

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Uzależnienie od alkoholu – silne pragnienie lub poczucie przymusu zażycia alkoholu, trudności w kontrolowaniu zachowania związanego z zażyciem alkoholu, potrzeba zażywania tej samej lub podobnej substancji w celu załagodzenia lub uniknięcia objawów abstynencyjnych, narastające zaniedbywanie innych źródeł przyjemności lub zainteresowań z powodu zażywania alkoholu, zwiększenie ilości czasu koniecznego do zdobycia lub zażywania alkoholu, zażywanie alkoholu mimo wyraźnych, szkodliwych następstw takich jak: uszkodzenia wątroby, stany depresyjne.

Dane statystyczne podają, że w kraju 2% uzależnionych jest od alkoholu.

2. Nadużywanie alkoholu – 7-10% osób w Polsce nadużywa alkoholu.

3. Współuzależnienie od alkoholu – szkody zdrowotne wywołane alkoholem dotyczą także członków rodzin osób uzależnionych. Często żyją one w ciągłym stresie, co jest przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem. Współuzależnienie nie jest chorobą jednak osoby współuzależnione wymagają leczenia i mogą uzyskać poprawę stanu zdrowia, jeśli skorzystają z pomocy.

Cechy współuzależnienia:

- nieświadome wspomaganie choroby alkoholowej przez osłanianie o ochronę osoby uzależnionej przed konsekwencjami picia alkoholu,
- koncentracja myśli i działań na osobie uzależnionej od alkoholu,
- poczucie bezradności i godzenie się na ponoszenie wysokich kosztów spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- cierpienie i chaos w życiu uczuciowym, niepokój, gwałtowne zmiany nastroju prowadzące do sięgania po środki nasenne, uspokajające a także po alkohol.

4. Picie alkoholu przez dzieci i młodzież – coraz młodszy sięgają po alkohol. Przedział wiekowy 12-13 lat. Badania ESPAD 2007 wskazują, że co czwarty nastolatek w wieku 15-16 lat miał kontakt z alkoholem i że tylko 6 proc. młodzieży twierdzi, że miałyby dziś problem z zakupem używki.

5. Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych – ustawa jako miejsca publiczne określa: parki, place i ulice.

6. Przemoc w rodzinie – jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną,

wolność, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Z badań statystycznych wynika, że 2/3 uzależnionych mężczyzn to sprawcy przemocy, a wśród uzależnionych i współuzależnionych kobiet – 2/3 to ofiary przemocy.

§ 2

ZADANIA I CELE PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
4. Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 3

POWYŻSZE ZADANIA BĘDĄ REALIZOWANE POPRZEZ

1. Prowadzenie i udzielanie w punkcie informacyjno - konsultacyjnym informacji oraz pomocy psychospołecznej i prawnej osobom uzależnionym i ich rodzinom.
2. Ułatwienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzinom poprzez kierowanie do poradni odwykowej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i psychoedukacyjnej w zakresie zdrowego stylu życia i przeciwdziałaniu uzależnieniom.
4. Wspomaganie, szkolenie i koordynacja pracy wszystkich podmiotów działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień prowadzących działalność na rzecz gminy Brańsk.
5. Wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin w trakcie procesu zdrowienia poprzez zachęcanie do utworzenia grupy AA i AI - Anon.
6. Podejmowanie działań na rzecz zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych poprzez promowanie postaw abstynenckich.
7. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców poprzez:
  - wspieranie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców,
  - współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączenia do programów szkolenia kandydatów na kierowców problematyki alkoholowej,
  - dystrybucja wśród kierowców materiałów edukacyjnych.

§ 4

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

1. Pomoc szkołom funkcjonującym na terenie gminy w realizacji oświatowego programu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania patologii wśród młodzieży.
2. Tworzenie bogatej i atrakcyjnej oferty zagospodarowania wolnego czasu dzieciom, młodzieży i dorosłym poprzez zajęcia kulturalne, sportowe, rekreacyjne i turystyczne we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Upowszechniania Kultury, OSP i innymi organizacjami i stowarzyszeniami funkcjonującymi na terenie gminy Brańsk.
3. Wspieranie uruchamiania świetlic socjoterapeutycznych, finansowanie ich działalności, współpraca w tym zakresie z dyrekcjami szkół podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci, młodzieży szkolnej.
4. Wykorzystanie istniejących programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
5. Organizowanie szkoleń członków GKRPA, przedstawicieli wybranych zawodów (np. nauczycieli) lub określonych środowisk w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń środowisk i osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

§ 5

LECZENIE ODWYKOWE I REHABILITACJA RODZIN OBCIĄŻONYCH PROBLEMEM UZALEŻNIENIA

1. Współpraca z poradnią leczenia odwykowego i innymi jednostkami służby zdrowia wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy poprzez dofinansowanie zadań poradni odwykowej.

§ 6

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU NA TERENIE GMINY BRAŃSK

1. Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przeprowadzenie kontroli w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Wprowadzenie dla podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych obowiązku stałej współpracy z Policją w celu zachowania porządku w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy.
3. Wnioskowanie wprowadzanie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych - poza miejscami do tego wyznaczonymi - na obszarach gminy określonych przez Radę Gminy ze względu na ich charakter społeczny, turystyczny lub kryminogeny.
4. Współdziałanie i współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wojewodą, Państwową Inspekcją Handlową, Kościołem Katolickim i innymi

kościółami i związkami wyznaniowymi, Policją oraz innymi organizacjami na rzecz podejmowania inicjatyw dotyczących ograniczania dostępności alkoholu i przestrzegania zasad handlu napojami alkoholowymi na terenie gminy Brańsk.

§ 7

KONTROLA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH PROWADZĄCYCH SPRZEDAŻY /PODAWANIE/ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
2. Zakres kontroli:
  - zgodność prowadzonej działalności z zezwoleniem,
  - przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
  - przestrzeganie warunków i zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w uchwałach Rady Gminy.
3. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, o których mowa w pkt. 2 przeprowadzone są, co najmniej przez dwie osoby, bez uprzedniego powiadomienia kontrolowanego.
4. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli mają prawo do:
  - wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych
  - żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz okazania zezwoleń w miejscu sprzedaży.
5. Czynności kontrolnych w przypadku, o których mowa w pkt.2 dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
6. Podmiot kontrolowany jest obowiązany zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który wraz z wnioskiem przekazuje się niezwłocznie do organu wydającego zezwolenie. W przypadku naruszenia ustawy, protokół w tej sprawie przekazuje się także Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Na podstawie wyników kontroli organ wydający zezwolenie wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, o ile nie są one podstawą do cofnięcia zezwolenia, wszczyna postępowanie o cofnięciu zwolnienia lub podejmuje inne działania przewidziane prawem.
9. Jednostka kontrolowana w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania do usunięcia stwierdzonych uchybień przesyła do organu wydającego zezwolenia informację o wykonaniu zalecenia.
10. Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych stanowi odrębne zadania kontrolne.
11. Rada Gminy Brańsk otrzymuje coroczną informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 8

ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZNE

1. Świetlice socjoterapeutyczne oferują dzieciom z rodzin alkoholowych pomoc profilaktyczno-edukacyjno-rozwojową. Są placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, funkcjonującymi przy szkołach podstawowych.
2. Świetlice zapewniają dzieciom bezpieczne i spokojne miejsce, pomoc w nauce, zajęcia umuzykalniające, plastyczne, rekreacyjne, ogólnorozwojowe, organizują kolonie i zimowiska.
3. Świetlice socjoterapeutyczne działają w oparciu o ustawę o systemie oświaty i są określone mianem placówki niepublicznej.
4. Działalność świetlic jest finansowana z budżetu gminy.
5. Świetlice jako placówki niepubliczne mogą otrzymać dotacje z budżetu państwa na zasadach i warunkach określonych przez MEN.
6. Środki otrzymywane na prowadzenie świetlic wydatkowane są na płace prowadzącego świetlicę, materiały do zajęć programowych, wyposażenie, wycieczki, wyjazdy, bilety wstępu itp..
7. Szczegółowy rozkład zajęć oraz czas pracy świetlicy określi Regulamin Pracy Świetlicy.

§ 9

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Szacuje się, że w Polsce w rodzinach z problemem alkoholowym żyje 3-4 mln osób. Na podstawie badań przeprowadzonych przez Instytut Psychologii Zdrowia PTP należy stwierdzić, że blisko 80% żon i partnerek alkoholików doznaje przemocy ze strony męża lub partnera. Inne badania pokazują, że 60% pacjentów leczenia odwykowego przyznaje, że ma problemy związane ze stosowaniem przemocy wobec najbliższych. Co czwarty ankietowany przyznaje się do stosowania przemocy fizycznej wobec swoich dzieci w okresie rozwijania się uzależnienia, a nieco ponad 5% - do stosowania przemocy po zakończeniu leczenia odwykowego.

1. Zadania GKRPA w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
  - a) Dofinansowywanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie między innymi przez:
    - szkolenia zwiększające kompetencje w zakresie pomagania rodzinom, w których dochodzi do przemocy,
    - prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
    - badania lokalne i ekspertyzy na temat przemocy domowej,
  - b) Wdrażanie i realizacja programów interwencyjno-edukacyjnych lub terapeutycznych dla sprawców przemocy
  - c) Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - d) Wdrażanie programów dla rodziców i warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących do wychowywania dzieci bez przemocy.

§ 10

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w pracach związanych z realizacją zadań Komisji przysługuje wynagrodzenie według procentowych stawek w stosunku do najniższego wynagrodzenia ustalonego

Zarządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników w wysokości:

- 20% najniższego wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji i jego Zastępcy
- 18% najniższego wynagrodzenia dla Sekretarza Komisji
- 15% najniższego wynagrodzenia dla pozostałych członków Komisji
- dodatkowe gratyfikacje dla członków Komisji

2. Podstawą wypłaty należności za udział w Komisji jest sporządzona i podpisana osobiście przez członka Komisji lista obecności na posiedzeniu Komisji lub zespołu kontrolnego.

§ 11

ZASADY FINANSOWANIA NINIEJSZEGO PROGRAMU

1. Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane w ramach środków własnych budżetu gminy pochodzących z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz innych wpływów.
2. Zadania realizowane w ramach niniejszego programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody, Kuratorium Oświaty oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Szczegółowy wykaz dochodów i wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2008 stanowi załącznik nr 1.

Załącznik Nr 1
do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2008 rok.

**DOCHODY I WYDATKI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

L.p.	Rodzaj wydatku	Kwota wydatku w zł
1.	Wydatki ponoszone w związku z prowadzeniem punktu konsultacyjnego w tym: lekarz psycholog i psychiatra	lekarz psycholog 3.300 lekarz psychiatra 2.990
2.	Wynagrodzenia członków komisji za posiedzenia i kontrole	3.710
3.	Opłata czynszu za lokal GKRPA (10 %)	948
4.	Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej isportowo - edukacyjnej w szkołach w tym dofinansowanie wydawania gazetki gminnej „Gminne Echa”, dofinansowanie lub finansowanie autorskich programów profilaktycznych w tym sportowych w szkołach lub remizach strażackich	2.852
5.	Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci z rodzin patologicznych i biednych	5.000
6.	Podróże służbowe	1.200
7.	Wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	9.500
	Łączne środki przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008 rok	29.500

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Wietoszko